

УБОРАЧНЫЯ МАШЫНЫ — НА ПОУНЫ ХОД.
 Д. ЛАДЫСЕУ — АГРАТЭХНІКА І АРГАНІЗАЦІЯ ўБОРКІ ўРА-
 ДЖАЎ ЗЕРНАВЫХ КУЛЬТУР.
 Р. ДОДЗІН, І. ТУРЦЫЎ — БОЛЬШ АБУТЎ.
 ЗА РУБЕЖОМ:
 МІЛЬБЕНАЯ ДЭМАНСТРАЦІЯ НАРОДНАГА ФРОНТА ў ПАРЫЖЫ.
 НА КОНФЭРЭНЦЫЎ ў МАНТРЕ.

Еўгеніі Александрэўне ТАЛМАЧОВАІ Тацьцяне Александрэўне КАРПІНСКАІ Александры Александрэўне НЕХАРОШЭВАІ

Смерць Александра Петровіча КАРПІНСКАГА — буйнейшага сусветнага вучонага, бяззменнага прэзідэнта Акадэміі Навук з 1916 года і выдатнага грамадскага дзеяча — з'яўляецца цяжкай утратай для ўсёй савецкай навукі і працоўных Саюза ССР.

Совет Народных Камісараў Саюза ССР і Цэнтральны Камітэт ВКП(б) выказваюць вам сваё глыбокае спачуванне.

В. Молатаў. І. Сталін.

АБМЕРКАВАННЕ СТАЛІНСКАІ КАНСТЫТУЦЫЎ

Некалькі дзён таму назад беларускі народ шыра і глыбока радава ад адсвяткаваў 16-ю гадавіну вывадзіна БССР ад беларускай акупацыі.

На сходах, мітынгах, у гарадах, вёсках, калгасах, саўгасах — на ўсіх кутках Савецкай Беларусі пачыналіся беларускі народ аднаўляў гэту выдатную дату ў сваім жыцці.

Усе сілы, усе сілы, любіў беларускага народу звернулі да таго, хто вывёў яго на пачынае, светлы, радасны шлях — да вялікага Сталіна.

Гэтыя радасныя дні народнага Савецкай Беларусі дні сумы і абмеркавання беларускім народам, як і ўсім народам Савецкага Саюза, праекта Канстытуцыі ССР.

Сталінская Канстытуцыя натхняе кожнага працоўнага на новыя гераічныя подзвігі, на ўмацаванне абароназдольнасці краіны, на ўмацаванне магутнасці нашай пудоўнай сацыялістычнай радзімы.

Ужо больш месца, як працоўныя Савецкай Беларусі шырока абмеркавалі праект Канстытуцыі ССР.

На прадпрыемствах, у калгасах, саўгасах, вышэйшых часнах, на лесаплавнях, сярэдніх навуковых работніках — скрозь і ўсюды абмеркаванне сталінскай Канстытуцыі праходзіць з велізарным энтузіязмам і натхненнем.

Сталінская Канстытуцыя дае не толькі закон жыцця краіны ў пачынае, але і аснову лінію росту і развіцця кожнага грамадзяніна Савецкага Саюза.

Беларускі народ, які на працягу ўсёй сваёй гісторыі не меў сваёй дзяржаўнасці, зараз у брацкім адзінстве нароў з ССР будзе вялікае, светлае, радаснае грамадства, імя якому сацыялізм.

Беларускі народ зараз мае дзяржаўнасць, заснаваную на вялікай дружбе з усімі народамі вялікага Савецкага Саюза.

Беларуская ССР заваявала вышэйшую ўзровень партыі і ўрада — партыю Леніна. За партыю Леніна з'явіліся ўсе працоўныя Савецкай Беларусі.

Мільёны людзей беларускага народу з велізарным энтузіязмам і натхненнем галасуюць за сталінскую Канстытуцыю. У сваіх выступленнях яны расказваюць аб жорсткіх цяжкасцях мінулага, калі парыз і польскія паны мелі і дурныя беларускі народ, асуджалі яго на павольнае пачуццё вымірання.

З гонарам расказваюць пра працоўныя аб шчаслівым пераходзе ад сапраўдзых валадарстваў, пачынаючыся ад беларускага народу. Калгаснік з калгаса «Вольная праца», Дзяржаўнага раёна, Алесь Апанасюк гаворыць:

«Да рэвалюцыі мы гулі спіны на памешчыка графа Чапскага, бо з'яўляліся яго батракамі, бязземнымі былі. А Чапскі ўлаваў у той час амаль цаловай Менскай губерні... Зара наш калгас атрымаў дзяржаўны акт на вечнае, бестэрміновае карыстанне зямлёй. Пасля мы з'яўляемся гаспадарамі сваіх багатыяў. Шчырае дзякуй таварыш Сталіну за новы закон і шчаслівае калгаснае жывучасце!»

Гэта выказванне ярка адлюстроўвае настроі мільянаў мас калгаснікаў.

Сталінская Канстытуцыя ўзнімае на велізарную вышыню ролю працоўнай жанчыны. На пачынае сходах працоўных жанчын гарача дзякуюць вялікаму Сталіну за ўвагу і бацькаўскія клопаты.

Вось калгасніца з калгаса «Вольная праца» Краснік Марыя гаворыць:

«Вялікае дзякуй нашаму правільнаму таварышу Сталіну за клопаты аб нас, жанчынах. Новы закон ставіць нас у такі выдатны ўмовы, якіх ніколі і нідзі жанчына не мела!»

Такія выказванні адбываюцца на ўсіх мітынгах. Яны сведчаць аб выключнай адданасці працоўных жанчын справе Леніна — Сталіна.

Гонар за сваю сацыялістычную радзіму, гонар за тое, што кожны з нас з'яўляецца грамадзянінам Савецкага Саюза, пранімае кожнага выключна працоўнага.

Ордэнамі калгаса імя Чарняева Аршчэ Палубка гаворыць: «Абарона бацькаўшчыны ёсць тва-

святшчыны абавязак грамадзяніна ССР. Задумаўся я над гэтым пунктам і думаю, трэба даказаць, што абарона бацькаўшчыны ёсць абавязак кожнага грамадзяніна ССР. Сам я жыю на граніцы. Тут у мяне выхавалася пачуццё неперымыскасці да ворага і пільнасць... Новая Канстытуцыя натхняе мяне на яшчэ больш пільную ахову нашых савецкіх граніц».

Берагчы як заціну вока нашы святшчыны і недатыкальнае савецкіх рубяжы, быць пільным, неперымыскам і бязлітасным да ворага, ператварыць усе БССР у магутную неперыступную крэпасць вялікага ССР, а кожнага працоўнага — у наваейнага вартвага савецкіх граніц — аб гэтым гавораць на ўсіх сходах.

У дружнай брацкай сямі нароў ССР беларускі, рускі, ўкраі, палскі — усе народы на аснове ленінска-сталінскай нацыянальнай пільнасці будуюць бяскасавае сацыялістычнае грамадства.

Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя пакончыла раз і назаўсёды з варварскай, дзікай спадчынай царскага самадзяржаўа, зварным паншчынам і нацыянальнай варожасцю.

У сацыялістычнай бацькаўшчыне кожны працоўны, незалежна ад свайго расавага і нацыянальнага паходжання, карыстаецца пільным абаронай. Усяляе ганенне або спробы праследвання на нацыянальнае знаходжанне або расавае адрозненне карэцыйна рэвалюцыянальным законам.

Стыханавец-кітаец крыўчаўскага імяннага завода тав. Ту-Фу з гонарам расказвае, як ён знайшоў і сацыялістычнай бацькаўшчыне — ССР — сваю радзіму. Ён хоча, каб і ў Кітаі «была-б такая ўлада і такая Канстытуцыя, як наша савецкая. Я ўпэўнен, што гэта маё жаданне будзе ажыццэўлена».

Мільёны працоўных усяго свету наводна пераконваюцца, чаго можа дасягнуць пераможны працоўны. Сталінская Канстытуцыя з'яўляецца шляхамоднай воркай для ўсіх працоўных свету.

Нямечка, польскія, японскія фашысты і фашысты іншых краін сёння знішчылі ўсе правы чалавечыя. Бяспраўе, голад, галечу, — вось што прынес фашызму для працоўных.

Зварымый нянавісці фашыстаў, распальваючых расавае і нацыянальную варожасць, капіталістычнаму прыгнечанню і забалеўленню нацыянальнасцей, дзікім расправам над працоўнымі масамі, над навукай, культурай супроцьстаяць вялікая дружба народаў Савецкага Саюза, дзе няма эксплуатацыі чалавеча чалавечам, дзе чалавек узяты на велізарную вышыню, дзе штогодна і штогадзінна кожны працоўны адчувае ўвагу і клопаты аб жывым чалавечым жыцці і клопаты і вялікага Сталіна.

Абмеркаванне Канстытуцыі адбываецца на высокім ідэяна-палітычным узроўні. Але сям-там яшчэ не ўзначалілі абмеркавання, не мабілізавалі ўвесь актыву ў дапамогу пільным арганізацыям.

Наш друк павінен лепш асветляць абмеркаванне Канстытуцыі, шырока запіраць магчымасць выказвання працоўным на пытанні Канстытуцыі.

Абмеркаваючы Канстытуцыю, ухваляючы яе, уносячы рах каштоўнай справы, працоўныя ў той-жа час рэзка крытыкуюць недахопы работ сацыялістычнага будаўніцтва і райвыканкоў. «І гэту самакритыку мы абавязаны ўсямерна развіваць, у ёй сапраўдны аснова жыццёвасці савецкага ладу, у ёй зарука ўмацавання пільнасці да ворагаў народаў, зарука калгасна-рабійскай бюракратычнага скажэння і апарату савецкай дзяржавы («Праўда»).

Працоўныя Савецкай Беларусі разам з усімі народамі вялікага ССР, натхнёныя сталінскай Канстытуцыяй, з новымі сіламі, з яшчэ большым энтузіязмам будуюць маляваць магутнасць нашай радзімы — ССР, яшчэ лепш змагаюцца за выкананне пільнаў сацыялістычнага будаўніц-

ПАМЕР ПРЭЗІДЭНТА АКАДЭМІІ НАВУК САЮЗА ССР АКАДЭМІК А. П. КАРПІНСКАІ

Урадавае паведамленне

Урад ССР з жалем паведамляе, што ў ноч на 15 ліпеня г. г. на дачы пах Маскоў ад параліча сэрца, наступіўшага ў выніку цяжкай хваробы, памёр прэзідэнт Акадэміі Навук Саюза ССР акадэмік Александр Петровіч КАРПІНСКАІ на 90-м годзе ад нараджэння.

Савецкі Саюз ў асобе акадэміка А. П. Карпінскага страціў аднаго з буйнейшых сваіх вучоных, выдатнага грамадскага дзеяча і бяззменнага кіраўніка Акадэміі Навук, пачынаючы з 1916 года.

Акадэмік А. П. КАРПІНСКАІ, які заваяваў сваімі навуковымі работамі сусветную вядомасць, з'яўляецца асновапажыткам савецкай геалогіі і мае буйнейшы заслугі перад Савецкай краінай.

Цэнтральны Вынаўчы Камітэт Саюза ССР з глыбым жалем паведамляе аб смерці члена Цэнтральнага Вынаўчага Камітэта Саюза ССР — прэзідэнта Акадэміі Навук Саюза ССР **АЛЕКСАНДРА ПЕТРОВІЧА КАРПІНСКАГА**, паследваўшага ў Удзельным, налі Масквы, 15 ліпеня г. г.

Акадэмія Навук Саюза ССР з глыбым жалем паведамляе аб смерці сапраўднага члена, бяззменнага выбарнага прэзідэнта Акадэміі Навук Саюза ССР, буйнейшага сусветнага вучонага, прызнанага бацькі рускай геалогіі **Александр Петровіч КАРПІНСКАГА**. Смерць паследвала пасля нядоўгай хваробы 15 ліпеня ў 1 гадзіну 50 мінут.

Прэзідыум Акадэміі Навук БССР з глыбым жалем паведамляе аб цяжкай утрате, панесенай савецкай навукай, — аб смерці стараўшага вучонага Савецкага Саюза, сапраўднага члена Акадэміі Навук БССР, прэзідэнта Акадэміі Навук ССР, акадэміка **АЛЕКСАНДРА ПЕТРОВІЧА КАРПІНСКАГА**, паследваўшага 15 ліпеня г. г.

АБ ПАХАВАННІ А. П. КАРПІНСКАГА

Соўпарком Саюза ССР паставіў стварыць урадавую камісію па арганізацыі пахавання прэзідэнта Акадэміі Навук Саюза ССР акадэміка А. П. КАРПІНСКАГА ў складзе наступных таварышоў: акадэмік ГРЭЖЫЖАНОЎСкі Г. М. (старшыня), БУЛГАНІН Н. А., БАУМАН К. Я., УНІЦКІХ І. С., акадэмік ГАРБУНОЎ Н. П., прэзідэнт Акадэміі Навук Украінскай ССР акадэмік БА-

ГАМОЛЕЦ А. А., прэзідэнт Акадэміі Навук Беларускай ССР СУРТА І. З., акадэмік ФЕРСМАН А. В., БРЫЦКЕ В. В., ДЭБОРЫН А. М., ОБРУЧОВ В. А.

Цела А. П. Карпінскага будзе прахавана ў раніцу 16 ліпеня ў Вялікай зале Кансерваторыі для развітання з ім працоўных горада Масквы.

Расходы, звязаныя з пахаваннем, прыняты за кошт дзяржавы.

МЕДЫЦЫНСКАЕ ЗАКЛЮЧЭННЕ АБ СМЕРЦІ ПРЭЗІДЭНТА АКАДЭМІІ НАВУК САЮЗА ССР А. П. КАРПІНСКАГА

Прэзідэнт Акадэміі Навук ССР А. П. Карпінскі, 89 год, хварэўшы кардыасклерозам і артрыасклерозам з парўненнем кампенсаванай сэрца, 29 чэрвеня захварэў вострым інтэракэміяльным паралічам і цяжкай гемералічнай формай.

10 ліпеня раніцою паследвала аслабленне сардэчнай дзейнасці.

Уноч на 13 ліпеня, не глядзячы на прынятыя меры, упадак дзейнасці сэрца стаў прагрэсавальны, і 15 ліпеня ў 1 гадзіну 50 мінут А. П. Карпінскі памёр пры з'явах параліча сэрца.

Заслужаны дзеяч навукі прафесар Р. А. ЛУРЫЯ, Урачы: О. А. КРАТНОВА, С. С. ДЗІМІТРЫЕУ.

УБОРАЧНЫЯ МАШЫНЫ — НА ПОУНЫ ХОД

ЗАКАНЧАЮЦЬ ЖНІВО ЖЫТА І ЯЧМЭНУ

МАЗЫР. (БЕЛТА). Уборка на Палессі ў поўным разгары. Калгасныя аўто жэа жэа калі паловы жыва і ячменю. Асобныя калгасы закончылі жыва жыва. Жэа ў жыва на палосцы 108 гектараў калгас імя Варшавскага, Петрыкаўскага раёна. Заканчваюць жыва жыва калгасы «Новыя Каўбаскі» і «Троіца з'езд саветаў», Мазырскага раёна.

Уборка праходзіць значна лепш, чым летас. Нормы ручнога жыва перавыконваюцца ў два-тры і нават чатыры разы. Калгасніца сельгасарцелі «Новы сад», Мазырскага раёна, Дашкевіч Малаяна за дзень жыва на 0,44 гектара пры норме 0,11 гектара. Калгасніца Тымчані Кацярэнь за дзень на 0,43 гектара. На 0,35 гектара жывае ў

дзень 60-гадовая калгасніца Ольга Палагана.

Трэба адзначыць, што ў некаторых калгасах ігнаруюць машыны, заўважыць, што рукамі жаць скараці.

У калгасе «16 парт'езд», Тураўскага раёна, стаць без работні яшчэ і такіх-жа становішча і ў калгасе імя Будзёнага, Мазырскага раёна.

Раз калгасу разам са жывімо прыступіў да маладзёбы і зямлі абжэа дзяржаве. Калгас імя Калініна, Мазырскага раёна, ужо жэаў паўтары тоны жыва высокай якасці. Збожжа (сухое і чыстае, сельгасарцелі) машыны і складкі ў гэтым калгасе былі савецкаса прада-інфектаваны. Збожжа маладзёца ў новапабудаваным тэлу.

5,5 ГЕКТАРАУ ЗА 6 ГАДЗІН

ХАЛОПЕНІЧЫ, 15 ліпеня. (Па тэлефону). Перабране ільну ў раёне пачалася. З першых дзён некаторыя калгаснікі пачалі перавыконваць дадзеныя нормы ў некалькі разоў. 14 ліпеня малады ільноперабільчык Нікалай Рагаў з тропай трактарнай брыгады, працуючы ў калгасе «Чырвоны Кастрычнік», паказаў сапраўды стаханавцаў металічнай работы. Рагаў за 6 рабочых гадзін на штыркахаванай ільноперабільчы «ВНМ-5» выпрабавіў 5,5 гектара ільну пры норме 5,3 гектара за 10 рабочых гадзін.

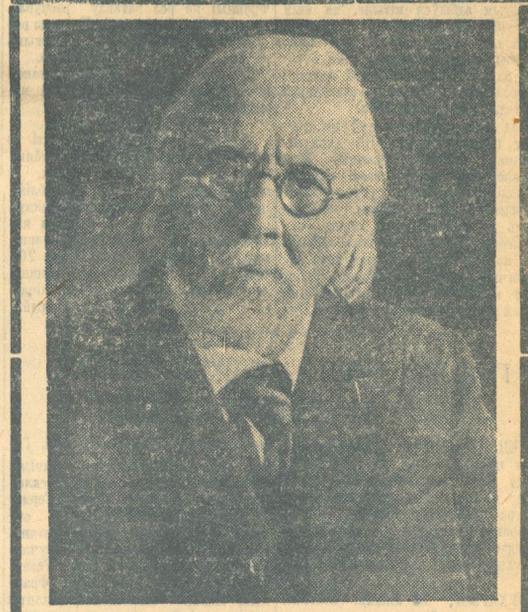
РЭКОРД ПУЗАН МАЛАННІ

РЭЧНА. Пасяхова праходзіць жыва ў калгасе «Чырвоны сцяг», Леяховскага сельсавета. За тры дні жэа 45 гектараў. Высокую прадукцыйнасць працы паказвае Пузан Малаяна. 14 ліпеня яна жэа за дзень 0,47 гектара, усталяваўшы новы раёны рэкорд. Работні Пузан прынята іспытываць на якасці і брыгадзірам на «вылітна».

У ранняй жэаўтай спецыяліст выбарачным парадкам пачалі перабране ільну калгасы Холміцкага сельсавета. У калгасе «Чырвоны маяк» выпрабавана 17 гектараў ільну, «Пабеда» — 4 гектары, у калгасе «Піант» — 3 гектары.

ПАНЫЮ, КРАСНАКУЦІ, В. БУЛАЙ, РЭЗНІКАУ.

АЛЕКСАНДР ПЕТРОВІЧ КАРПІНСКАІ

Выдатны рускі вучоны Александр Петровіч Карпінскі нарадзіўся 7 студзеня 1847 года ў сямі горнага інжынера Багаслоўскага завода на Урале. Скончыўшы ў 1866 годзе пенебургскі горны інстытут, А. П. пачаў на Урал, дзе і пачаў сваю практычную і навуковую дзейнасць. Газам з вядомым геалагам Г. Д. Рамазоўскім ён рабіў геалагічныя разведкі залатаносных россыпаў на Паўднёвым Урале і далей на поўнач — да раёна Багаслоўскай горнай акруці.

У 1868 годзе, пасля абароны дыплама ў пенебургскім горным інстытуте, Карпінскі запрашаецца ад'юнктам па кафедры геалогіі. У хуткім часе малады таленавіты вучоны выбіраецца прафесарам кафедры. А. П. з'яўляўся адным з заснавальнікаў геалагічнага камітэта, які быў створан у 1882 годзе. Пачынаючы з 1885 года, А. П. на працягу 18 гадоў быў дырэктарам, а затым ганаровым дырэктарам геалагічнага камітэта.

7 лістапада 1894 года споўнілася 50 год са дня абрання А. П. Карпінскага ў сапраўдныя члены Акадэміі Навук. З гэтай слаўнай даты амаль супаў і другі яго юбілей — 20 год бяззменнай работы на пасту прэзідэнта Акадэміі.

Буйнейшы навукова-грамадскі дзеяч нашай краіны, акад. А. П. Карпінскі адначасова з'яўляўся вядомым сусветным вучоным. Ён з'яўляўся ганаровым акадэмікам і членам-карэспандэнтам многіх акадэміяў Навук у Еўропе і Амерыцы, у тым ліку ў Рыме, Валоў, Бруселі, Гетынгене, Філадэльфіі, Мюнхене, быў членам пачынаючы геалагічных і іншых навуковых таварыстваў у ССР і за граніцамі.

Пану Карпінскага належыць каля 300 кнігоўнаўшых геалагічных работ. Ён заслужана лічыцца бальшым савецкай геалогіі.

Прывітаўшы многа год свай навуковай дзейнасці, вялікай працы па геалогіі ўсёдняга сцілу Урала, А. П. першы таў таксама каапіну геалагічнай будовы ўсёй еўрапейскай часткі Савецкага Саюза, пачынаючы ад узяржэаўскага Дзедзігата акіяна да прагорыў Каўказа.

Нават у апошнія гады свайго жыцця А. П. не пераставаў на стараў ўзраст, не пераставаў займацца вялікай навуковай работай, кіраваў дзейнасцю Акадэміі Навук ССР, жыва цікавіўся жыццём свай сацыялістычнай радзімы. У 1932 годзе ён прымаў дзейны ўдзел у работах выязной сесі Акадэміі Навук на Урале; летам 1933 года зрабіў паездку ў Паўночны край для знамянення з яго непачаткі прароканымі багатамі; усяго год назад выязджаў у Лондан на ўрачыстасці з прычыны 100-годдзя геалагічнай службы ў Англіі. Александр Петровіч прымаў актыўны ўдзел у падрыхтоўцы да XVIII міжнароднага геалагічнага кангрэса, які павінен адбыцца ў будучым годзе ў Маскве.

А. П. Карпінскі быў выдатным грамадскім дзеячом, карыстаўся велізарнай вядомасцю і папулярнасцю ў мільянаў працоўных.

На VII усеаюзным з'ездзе саветаў у 1935 годзе акад. Карпінскі быў выбран членам ЦВК ССР.

Старэйшым савецкім вучоным А. П. Карпінскі выступаў на розных з'ездах і канферэнцыях, гарача заклікаў усіх прадаўнікоў навукі спалучаць сваю навуковую работу з практычнай дзейнасцю, настаўляючы на службу пераможнаму сацыялістычнаму будаўніцтву.

А. П. вітаў пераезд Акадэміі Навук ССР з Ленінградзе ў Маскву, прымаў актыўны ўдзел у рэарганізацыі Акадэміі, ведаючы, што гэта дапамагае вырашэнню акадэмічнай жыццёвага праблем, якія маюць велізарнае значэнне для самых развітаных галін народнай гаспадаркі ССР.

А. П. Карпінскі любіў савецкую моладзь і ўскладаў на яе велізарныя надзеі. Да яе было звернуць адно з апошніх яго выступленняў

на X з'ездзе ВЛКСМ, спатканае бурнымі апашыямі.

— Вам прадаўці быць пасьбітамі — не толькі ў нашай краіне, але і за яе межамі — ідзі раўнасі людзей і іх працоў, працоў усіх народнасцей — ідзі, акад так бяскура апраўдалася ў нашай краіне.

Раздзіўшыся ў змрочныя гады нікадзёўскай эпохі, бачыўшы, як пакутавалі народы пад гнётам самадзяржаўа, А. П. Карпінскі дакляў да перамогі сацыялізма ў нашай краіне і гарача вітаў праект новай сталінскай Канстытуцыі ССР.

Выдатны вучоны і грамадскі дзеяч А. П. Карпінскі быў верным сынам вялікага рускага народу і свай чароўнай сацыялістычнай радзімы. Яго смерць — вялікая страта для савецкай навукі і для ўсёй нашай краіны. (БЕЛТА).

АПОШНІЯ ДНІ А. П. КАРПІНСКАГА

Заслужаны дзеяч навукі праф. Р. А. Лурья расказаў супрацоўніку ТАСС аб апошніх днях жыцця А. П. Карпінскага.

Незабытае ўражанне пакінуў у мяне чароўны вобраз Александра Петровіча. У часе яго цяжкай хваробы ён не пераставаў гаварыць аб вялікіх надзеях, займаўшы ўвагу нашай краіны, і да апошняга лічкі пікавіўся не толькі справамі Акадэ-

міі Навук, але і жыццём усяго Саюза, міжнародным становішчам краіны.

З'яўляючыся па натуре выключна скромным чалавечам, ён пастаянна падкрэсліваў нам, лядшым яго, сваю вялікую ўдзячнасць ураду за аказваную ўвагу і клопаты і бачыў у гэтым выражэнне вялікіх клопатаў нашага ўрада, партыі і асабіста таварыша Сталіна аб людзях навукі. (БЕЛТА).

НОРМЫ НА ЖНІВЕ ПЕРАВЫКОНВЮЦА

ДЗЯРЖЫНСК. Жніво выбарачным парадкам у калгасе Бараўскага сельсавета пачалося 13 ліпеня. Калгас «Уларні» на ўборку вышаў пакрыжаваным. Работа на полі арганізавана добра. Усе жывічныя пэдадзены на званні. Кожная жывічна ведае свой участак і норму вышэаў.

Першы дзень жыва даў добрыя вынікі. Калгаснік Мінола Бунат на

14 ЛІПНЯ У ПАРЫЖЫ

Мільённая дэманстрацыя народнага фронту

ПАРЫЖ, 14 ліпеня. Сёння ў атмасферы небылага энтузіазма прайшоў французскі нацыянальны свят — чарговая гадавіна ўз'яцця Бастыйі парызкім народам, які паўстаў супраць феадалізма.

Грандыёзнае, небывалае па сваёй сіле і многалюднасці шэсце было арганізавана агульнафранцузскім камітэтам народнага фронту пад агульным лозунгам: «Хлеб, мір і свабода».

На пераходзі і сярэньніх падліках мільён людзей — сапраўдны чалавечы акія — прайшоў па вуліцах Парыжа ў поўным парадку, які падтрымлівалі самі ўдзельнікі шэсця.

Потым адбыўся мітынг, на якім выступіў рэд-прамёрскае старшыня «Лігі праў чалавека» Віктар Бэн, ваенны міністр Даладэ, Жан Сенаар ад імя сацыялістычнай партыі і генеральны сакратар усеагульнай канфедэрацыі працы Жюво.

На грым апладысмантаў па трыбуну падняўся член ЦК камуністычнай партыі Франціс Жан Дзюло. Ён выказаў сваю радасць па поведзе магутнага руху народнага фронту. Падкрэсліўшы прысутнасць на дэманстрацыі галоў ўрада Леона Блюма, Дзюло заявіў, што камуністычная партыя хоча дапамагчы Блому ажыццявіць праграму народнага фронту. Сілы ўзмацняюцца на мерапрыемствах, ужо ўхва-

леных парламентам, і, у прыватнасці, на сацыяльных законах, тав. Дзюло ўказаў, што гэта толькі пачатак і што трэба правесці шмат сацыяльных рэформ, якія павінны падтрымаць жыццё сялянства і сярэдніх класаў. Дзюло напярэдаў працоўных, што рэакцыянеры пойдучы на ўсё, каб не дапусціць ажыццяўлення гэтых рэформ.

Масы не раз перанялі імпальсімістамі прамоў тав. Дзюло. Пасля не скажана яму была наладжана доўгая аманія.

Апошнім гаварыў прэм'ер-міністр Леон Блюм. Ён гаварыў аб тым, як неабходна ўраду давер'е і падтрымка народных мас. Рабочы клас Францыі не раз ратаваў рэспубліку ад закатаў рэакцыі. На гэты раз выратаваў рэспубліку залежыць ад захавання народнага фронту.

Шпіці Францыя не была такой грандыёзнай і дэспічываючай мафіфэстацыі.

ПАРЫЖ, 14 ліпеня. У сувязі з гадавінай уз'яцця Бастыйі, сёння раіной на Ейсейскіх палах, у прэмыслярнага рэспублікі, прэм'ер-міністра, ваеннага міністра і іншых членаў урада адбыўся вялікі парад войск парызскага гарнізона. У парадзе прынялі ўдзел 200 самалётаў. Упершыню за апошнія 40 год на парадзе прысутнічалі прадстаўнікі рабочых арганізацый.

На Нафтагаскаў гары (Турменія) выраб перыў у Сярэдняй Азіі нафтавыя завод. Першыя дні прабыта пуску дзавода, што арганізавана і апарата прадуць агуль дзавода. Завод будзе перапрацоўваць каля 700 тон нафты ў суткі. НА ЗДЫМКУ: агульны выгляд дзавода. Фото Лапманова (Сакофот).

АГІДНАСЦІ НА ЗАВОДЗЕ СТАНДАРТНЫХ ДАМОУ

Чатыры месяцы таму назад на агульным сходзе рабочых мескага завода стандартных дамоў рабочы т. Поляк выказаў на сацыялістычнае сапраўдства другога рабочага тав. Варыніскага. Ён умоваў захаваць працаваць большымі гадзінамі і па ўсёму відах, што гэты заклад напісаны толькі для самастра- жэцкі, на ўскі вышадка.

майстар цеха т. Зарожны прыму- шае рабочых працаваць лішнія 2-3 гадзіны і не ўдзявае ім за звыш- тарміновую работу. Праўда, дырэктар завода т. Шапіра выказаў загалі ад забароне працаваць большымі гадзінамі, але ў пехах аб ім не ведаюць і па ўсёму відах, што гэты заклад напісаны толькі для самастра- жэцкі, на ўскі вышадка.

Лічыў і мінулым годзе завод за- ключыў дагавор на сацыялістычнае сапраўдства з віцебскім заводам стандартных дамоў на дагарнінае выкананне плана і лепшую якасць прадуцыі. Але апрача тых, хто па- лісаў, аб гэтым дагаворы на заводзе ніхто не ведае.

За якасць прадуцыі на заводзе не сочаць. Груды гатовых вокан, дзвярэй ужо больш трох месяцаў вышадка на двары, можаць, шуцаюць. Адміністрацыя ніяк не можа сабрацца пабудаваць новы на- веся.

Ударнікі выпалі з поля зроку ў прафсаюнай арганізацыі і гаспадар- нікаў. Аб іх заўком наогул ніка- рэла не можа сказаць. Нават уста- ролага ўлікі і то няма. А між тым, задача прафсаюнай дапамагчы ўдарнікам стаць стаханавцамі.

Культурна-бытавому абслугоў- ванню рабочых ніхто не ўдзявае ні- якой увагі. У пехах брудна, наво- камі ніякіх навушніц, вокны раба- ты. Нават такі дробякі, як мыла, ручнік, губка для нішчы вады, ад- сутнічаюць у цеху. Нахвештавае не- калькі разоў узнімаў пытанне аб чыстаце пеха, рабочага месца, але ні адміністрацыя, ні заўком не ра- дзавалі на ўсе гэтыя сігналы.

На заводзе па спісу лічбы 40 стаханавцаў. Гэты спіс складзены чатыры месяцы таму назад, аднак адміністрацыя і зараз прадавае ка- зарыра і ім, дзаводчыкам, што яны зусім не адстаюць.

Часта бываюць на гэтым заводзе людзі з ІІІ саюза будаўнікоў, але ж- лянне бацькі і не чуць пра ўсе гэтыя агіднасці, прымыраюць з та- ім становішчам.

На заводзе ўзаконілі грубае па- рупленне закона аб працы. Паасоб- ныя рабочыя працуюць больш 7 гадзін. Часты і такія вышадкі, калі

К. АЛЕКСАНДРОВІЧ.

Перабоі ў гандлі хлебам

(Пісьмо ў рэдакцыю)
Увесну гэтага года ў м. Бешан- каў, Віцебскага раёна, адчыніліся хлебная крама. Яна абслугоўвае хлебам больш за 1000 жыхароў сельскага і саінасоўскага «Вапні- ская» накірні. Хлеб дастаўляецца з кітаў- ская накірні.

зачынена. Толькі ў 8 гадзін вечара прывезлі 300 кг. чорнага і 112 белага. Хлеба, выдана, не халіпа. Па- ложа рабочых саюза асталася не ешчы.

Крама працуе з перабоі. Былі вышадкі, калі рабочыя ў саюз раз- гар паспэўнай па два ліі былі без хлеба.

ГАРУНОВІЧ.

УСЕНАРОДНАЕ АБМЕРКАВАННЕ ПРАЕКТА КАНСТЫТУЦЫІ САЮЗА ССР

Слова старыкоў-калгаснікаў

У канфэрэнцыі калгасна «Чырвоны пунілавец» (Расійскі сельсавец, Сенежскага раёна) адбыўся сход. Гэта быў вялікі цікавы сход. Старыкоў-калгаснікі абмеркавалі праект новай Канстытуцыі. Поўная пісьма- 3. Вельмі уважліва і спаўна слухалі старыкі кожны пункт праекта.

Мы заставаліся заўсёды вінаватымі. Добра памятаю адін выпадак, калі мы не пашлі рамантаваць дарогі па панскаму полю. Справу накіравалі ў суд. За гэта пачалі нас па судах сем год. Толькі тады, калі мы даі судзілі і ўрадынам хабар — сала, масла і інш. — нас апраўдалі.

Калі чытка была скончана, слова ўзяў дзед-калгаснік Антон Барго- він.
— Я хачу раскажаць аб тым, — пачынае ён, — як з нас здэкавалі- ся калясы памешчыкі. Наўгодзіў чым-небудзь яму — жыцця не дае, хочы ты з вёскі ўцякай. Ледзь чым-небудзь «справініш», каб ужо пачуць да пана, а там агуль- няшчы. Потым пан працявае руку і заганяе: «Панашуй, хам!». Восі і паўшчы, хочы яна табе здацца са- май агіднай і прыкрый! А пасля шпрафуюць. Патраціць коня па панскаму ніву, што забіраюць у хлеба пана. «Апраўдасць дзед, тады вышадзіць» — так гаварылі, калі прышлел за кань. Лойдзе курныя ў панскі агарод, не абязвако за- страляць.

Цяпер чалавек у нас у вялікай панаше. Гэта яскрава запісана ў сталінскай Канстытуцыі.
— Прапавай я ў мястэчку пана Сакоіна, — раскажае стары- колгаснік Ігор Барговін. Прадаваў ад пана да пана за 27 руб. у год. Жонка мая прапавала разам са мной. Але з ёю ніхто не лічыўся. Апошнім чалавекам была жанчына. Ніякай увагі на жанчыну не зяр- талі. Пажарылі за некалькі гадзін да роўдзі іні прапавалі на памеш- чыцкае поле. Толькі саветская ўлада дала жанчыне сапраўднае жыццё. Жанчына стала роўнай з мужчынам.

Нас за людзей не лічылі.
Цяперашняе наша жыццё стала вясёлым і радасным. Сталінская Канстытуцыя дае нам вялікія правы. Я сам непоміненны, але ж дзед мае поміненны. Алія і ў вучышчы ў тэхнікуме на агранома, другі — ў саімоўшчы. За гэта жыццё роднаму Стаіну гарача падзяка!

Калгаснік Жаўрон Трыбун успамі- нае той час, калі ён служыў у цар- ской арміі ў салдатах. Там вучылі маліца богу, а не пісьменнасці. Салдатам жыцця не давалі. На ко- жным кроку здэкавалі з іх. Як неба даўка ад зямі, так служба ў нашай арміі даўка ад службы ў арміі былой царскай Расіі!
Выступілі яшчэ Наум Майсееў, Нікітар Лісенькі, Ігор Пакатовіч...
Кожнае выступленне было пра- сакітэна бязмежнай любові да вя- лікай партыі, да таварыша Стаіна, які прывёў саветскі народ да шчаслі- вага, радаснага жыцця.

Суд і права, — кажа колгас- нік Кілім Трыбуль, — былі раней на баку багатых. З нас здэкавалі.

А. САЛАУЭ.

Хочацца працаваць і працаваць

Падгода таму назад стары селар- гоўскага завода ім. Леніна пачаў працаваць у нашых умовах — гэта шчасце і гонар!
Тав. Казлоўскаму 67 год, але ён адчувае сабе зусім маладым. Ён член гасветса, мае значок «Удар- нік сталінскага закладу».

пала ў мяне ахвота іці на пенсію. Хочацца працаваць і працаваць, бо працаваць у нашых умовах — гэта шчасце і гонар!
Тав. Казлоўскаму 67 год, але ён адчувае сабе зусім маладым. Ён член гасветса, мае значок «Удар- нік сталінскага закладу».

МОХАРАУ.

КАЛІ ДОБРА ЖЫВЕЦА

Агтыўна абмеркаваў праект новай Канстытуцыі Саюза ССР у калгасе ім. Кагановіча, Асіпавіцкага раёна. Няма цяпер у нас, у нашым калгасе, ніводнага калгасніка, які-б не ведаў аб новай Канстытуцыі.
Восі што гаворыць калгаснік-ка- валь тав. Рубініншчы Ліна:
— У нашым калгасе я адін ст- рэй. Раней з'яўляў зусім не дава- лалі жыць у вёсцы, а цяпер я роў- напраўны грамадзянін ССР. Я стаханавец. Норму выконваю на 300—350 проц. З'яўляюся намен-

ным членам сельсавета на працягу 8 год. Я імгненна вышадкаў усе прафэсый, якія даў мне выбар- шчыкі. У май саімі! вялікая рад- дасць, чакаюць восьмае дзіця. Паста- нова ЦВК і СНК паказвае, як можа калгасніца аб нас партыя і ўрад.
70-гадовая калгасніца Аліксан- віч Ганна гаворыць:
— Мне ўжо 70 год, але аддзель- нае мне, што я значна памаладзела. Калі добра жыццёца, то і старасці не адчуваеш.

А. БАРТАШЭВІЧ.

Чаму мы не абмеркаваем праект сталінскай Канстытуцыі?

У Менску налічваюцца дзесяткі членаў промпрадцель, а якікі да сё- нешняга дня ніхто не абмеркаваў праект Канстытуцыі. Восі чыс- пільшчыкі боўтаў тав. Баплав. Ён гаворыць:

— З намі ніхто не абмеркаваў Канстытуцыю. Ніхто мяне ні разу і не спытаў, ці чытаў я яе, ці не... Шавец Эпіштэй таксама скарыцца на тое, што з ім да сёнешняга дня ніхто не абмеркаваў Канстытуцыю.
Датопніца Гольдзіна (прадаўшчы- ца булак з крамы № 143) нават не ведае, што такое Канстытуцыя. Та- кое-ж становішча і ў другіх латош- нікам, якіх ядае «Мелзарок».

Цяпер саюз работнікаў Дзяржаўна- я тав. Стаініка працуе ў якасці татчыльшчыка навоў. Ён абслугоў- вае хлебныя, мясныя і іншыя ма- газіны.

— Я бываю штодня ў магазінах, таку кожны дзень кажа, але мяне ніхто не клікаў прыняць увазе ў абмеркаванні Канстытуцыі. Пра мя- не проста забываліся, — гаворыць Стаінікаў. Не лепш абстаіць справа і з прадаўцамі газет і журналаў. Яны самі прадаюць брашуркі і іншыя матэрыялы аб Канстытуцыі, але ні адна з іх да сёнешняга дня не абмеркаваў Канстытуцыю. Кіё- кер Сабалоўскі кажа:

— Я сам не ведаю, чаму сярод нас дагэтуль не абмеркавалі праект Канстытуцыі.
Кіёкер Шнейдэр заявіў проста, што ніхто з ёю не абмеркаваў пра- екта і не пікавіўся, ні ведае яна аб гэтым важнейшым дакуменце.

Ніхто не абмеркаваў Канстыту- цыю і ў марожанікам трэста кафе і рэстаранаў.

Палітычная бізмарукасць асобных кіраўнікоў установаў і аб'яднаняў, абмяжавасць з боку гасветса пры- язда да таго, што члены промпрадцель, латошнікі, прадаўшчыкі папярэ, бу- лад, кіёскеры, марожанікі да сё- нешняга дня не абмеркавалі Кан- стытуцыі. Пра іх проста забылі. Гэ- та — палітычная памылка. Яна паві- нна быць неадкладна выпраўлена.

І. ЕСЬМАН.

ПАСЛЯ АЎСТРА-ГЕРМАНСКАГА ПАГАДНЕННЯ

ВЕНА, 14 ліпеня. (БЕЛТА). Га- веты паведамылі, што для раз- гляду ўсіх практычных пытанняў, якія вынікаюць з «параўнальнай аўстра-германскай адносіны, будзе створана спецыяльная камісія ў складзе прадстаўнікоў міністэрства замежных спраў Аўстрыі і Германіі.

ПАРЫЖ, 14 ліпеня. У сувязі з гадавінай уз'яцця Бастыйі, сёння раіной на Ейсейскіх палах, у прэмыслярнага рэспублікі, прэм'ер-міністра, ваеннага міністра і іншых членаў урада адбыўся вялікі парад войск парызскага гарнізона. У парадзе прынялі ўдзел 200 самалётаў. Упершыню за апошнія 40 год на парадзе прысутнічалі прадстаўнікі рабочых арганізацый.

НА КАНФЕРЭНЦЫІ У МАНТРЭ

МАНТРЭ, 15 ліпеня. (БЕЛТА). Учора ўвечары старшыня англій- ская дэлегацыя наведваў тав. Літві- нава. Пасля гэтага адбыўся прым- англійскіх журналістаў дэлегацыяў Англій.
На прыёме вышадзіла, што ўрад Англій настаяў на захаванні так званых справоў валочных ба- коў» згодна 16 арт. англійскага контрпраекта з выключэннямі, прадуцтвамымі ў гэтым дакумен- та. На прыёме даі вразумел, што англійскі ўрад згодзен у 23 арт. дапаць да абязвадальстваў, выпя-

грамадчы безабаснасці Румыніі. Га- вета «Луга» падкрэслівае арганіза- цыю рэвізіяніскага блоку ў скла- ды Італіі, Аўстрыі, Венгрыі, Германіі і Польшы, накіраванага суп- роты Малой і Балканскай Антанты. Газета «Эпока» накіравае рашуча прапаванія гэтаму блоку. Газета ўказвае, што «калі Антанты, Францыі, Малая і Балканская антанты прапавалі і ў даным выпадку сла- басць, яны павінны, або ім прыглед- на надпарадковаца Берліну ці Ры- ну».

МАНТРЭ, 15 ліпеня. (БЕЛТА). У поўнач дэлегат Франціс Поль Бо- кур гукарыў спачатку у Літвінавым, а затым з дэлегацыяй Англій, якая зносілася з Лонданам. У Французскіх колах паведамілі, што англійская дэлегацыя яшчэ раз запрасіць свой урад.

А. Стэпкі КАНСТЫТУЦЫЯ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ ДЗЯРЖАВЫ

Праект новай Канстытуцыі, рас- прадаваны камісіяй пад кіраўніцтвам таварыша Стаіна, напалінае жыццёваму абмеркаванню і ў нашай краіне і агараніць. Ён выказа- кае ўсеагульную пікавісць, бо гэта Канстытуцыя будзе ўсіх пера- ўвядзеная — саветская пікавісць. Ця сіла вышадзі і ў тым, што нашы ворагі не ў стане ні замаўчаць зусім Канстытуцыі, ні скажаць усю праўду аб ёй. Тое, што заявавана і запісана ў нашай Канстытуцыі, яна беспаважліва гісторычны пра- гавар капіталізму, фашыскай дыктатуры, вышадзі іх да канца.

Соцыялістычная сістэма гаспадар- ці і сацыялістычная ўдзянасць на прыклады і сродкі вытворчасці, скла- даючыя эканамічную аснову ССР, адмеркавалі ў нашай краіне, як гаворыць артыкул 4 Канстытуцыі, «у выніку дэмакратычнай камітэ- стычнай сістэмы гаспадаркі, адле- ны прыватнай уласнасці на прыла- ды і орохі вытворчасці і знішчэння эксплуатацыйнага чалавекам».

Пачаткам гэтых пераўтварэнняў з'явілася Вялікая пролетарская са- цыялістычная рэвалюцыя, якую ас- рэбіў 7 лістапада (25 кастрычніка) 1917 года пролетарыят пры пад- трыманні прапаванага сялянства. Гэта рэвалюцыя сінула ўладу капі- талістаў і памешчыкаў і ажыцця- віла дыктатуру пролетарыята — Саветскую дзяржаву рабочых і ся- лян, якая пачала ствараць асновы сацыялістычнага грамадства.

«Дэklarация праў працоўнага і ахвастаўнага народу», абвешча- на ІІІ Усерасійскім з'ездам Саветаў Рабочых, Саідапкіх і Сялянскіх дэпутатаў 31 (18 студзеня) 1918 года, такаяса як першая Кансты- туцыя 1918 г., запісала і запер- дзіла важнейшае заваяванне сацыя- лістычнай рэвалюцыі — дыктатуру пролетарыята ў форме саветскай улады:

«1) Дасія абвешчаецца Рэспублі- кай саветаў рабочых, салдат, ўлад і цэнтры і на місцах на- дельны гэтымі саветам.
2) Саветская расійская рэспублі- ка ўстанавіцца на аснове свабоднага саюза свабодных на- цыяў, як феадалістычных саветскіх на- цыянальных рэспублікаў».

Упершыню раней прыгнечаны і эксплуатаваны масы рабочых і працоўных сялі самі пачалі вы- рамань свой лёс.
Іны пераўтварылі Саветы — най- больш масавыя, найбольш усеаблі- мныя, найбольш дэмакратычныя ар- ганізацыі працоўных — у органы дзяржаўнай улады.
Праграма партыі, напісаная Леніным і прынятая VIII з'ездам РКП(б), гаворыць:

«Пісьмо назва «сацыялістычная дзяржава» поўнаста адвядоўе тым парадкам, той эканамічнай аснове, тым адносінам, якія існуюць у нашай краіне. Яна выражае сабой усе, на адвадзітую мету, а тое, што заявавана, што пабудавана на ўпарты барыбоды, што ўжо існуе, ёсьць у наўдзасці ў нашай краіне.
У артыкулах першага раздзелу Канстытуцыі, дзе запісаны вялікія заваяванні сацыялізма, сказана ко- ратка і выравае аб тым, які шлях каму працоўныя ССР зрабілі гэ- ту саветска-гаспадарчую справу.
«Палітычную аснову ССР, — гаворыць артыкул 2 Канстыту- цыі, — складаюць Саветы дэпутатаў працоўных, якія вырастаі і ўмацаваліся ў выніку зваржэн- ня ўлады памешчыкаў і ка- піталістаў і заваявання дыктату- ры пролетарыята».

«1) Дасія абвешчаецца Рэспублі- кай саветаў рабочых, салдат, ўлад і цэнтры і на місцах на- дельны гэтымі саветам.
2) Саветская расійская рэспублі- ка ўстанавіцца на аснове свабоднага саюза свабодных на- цыяў, як феадалістычных саветскіх на- цыянальных рэспублікаў».

«1) Дасія абвешчаецца Рэспублі- кай саветаў рабочых, салдат, ўлад і цэнтры і на місцах на- дельны гэтымі саветам.
2) Саветская расійская рэспублі- ка ўстанавіцца на аснове свабоднага саюза свабодных на- цыяў, як феадалістычных саветскіх на- цыянальных рэспублікаў».

каў, капіталістаў, кулакоў, частку ранейшага царскага чыноўніцтва. Але ўсім працоўным ён прадаста- ўў такіх правы, якіх не маюць канстытуцыі самых дэмакратычных краін, дзе гэтых праў да гэтага часу навабаваліся жанчыны, як, на- прыклад, ва Францыі, дзе ўвядзен маемасны паві і паві асаілісты, як, напрыклад, у Англій, дзе апрача фактычна і іншых рас і нацый існавалі павязаны выбарчыя праў, як нота наглядзецца нават у «сперадвыкі буржуазных дэмакратыч.»

У першыя ж дні свайго існава- ння саветская ўлада вышадзіла пачынаць увесці стары хлам і смецце, усю ішчыню двараска-буржуазнай на- рыхі. Яна самым радыкальным і рашучым чынам расчысціла гэбу ад рэштак прыгонніцтва, саісоўна- прышчы, націмалінальнай наўдзасці і да канца, я не магі зрабіць са- мыя дэмакратычныя буржуазныя рэвалюцыі.

Саветская ўлада каіфіскавала па- мешчыкі, удзельныя, манашар- стві і царкоўныя землі, абвясціла зямлю агульнанародным аддзельні- м і перадала яе ў карыстанне працоў- наму сялянству; яна знішчыла са- саўдзі двараскія тытулы і чыны, накісчыла з царскім судом і пра- скімі законамі; яна адваіла на- роў ад дзяржавы; яна ўзяла ў свае рукі справу народнай асветы.

Саветская ўлада накісчыла канец няроўнапраўю жанчыны, адкрыўшы жанчыне дарогу да дзяржаўнага кі- равання і ўжо на ўсіх галінах працы і грамадскага жыцця.
Саветская ўлада ў першыя ж дні свайго існавання знішчыла націмалі- нальных гнёў, які быў адным з устояў царскай Расіі, і абвясціла ў «Дэklarация праў народаў Расіі» ад 15 (2) лістапада 1917 года:
«1) Роўнасць і суверэннасць нароўдў Расіі.
2) Права нароўдў Расіі на сва- боднае саманазначэнне аж да адваілення і стварэння самастой- ных дзяржаваў.
3) Адмена ўсіх і ўсіхкіх націмалі- нальных і націмаліна-релігій- ных прышчы і абязваванняў.
4) Свабоднае развіццё націмалі- нальных меншасці і этнаграфіч- ных груп, якіх населяюць тэры- торыі Расіі».

ні свайкі націмалінальных саветскіх рэспублікаў.
Асновы саветскай дзяржавы былі замацаваны ў Канстытуцыі Расійскай Сацыялістычнай Федэратыўнай Саветскай Рэспублікі, прынятай ў Усерасійскім з'езде Саветаў 10 ліпеня 1918 года. Яна паслужыла ўзорам для канстытуцый іншых на- цыянальных саветскіх рэспублікаў.

Гэта Канстытуцыя ў адпаведнасці з задачамі пролетарскай дыктатуры ў пераходны ад капіталізма да са- цыялізма перады прадастаўляла не- калікім перады рабочаму класу ў параўнанні з працоўнымі вёскі, замацоўваючы кіруючую ролю ра- бочага класа як найбольш асветнай і агараніцкай у барабоды часткі працоўных. Канстытуцыя пабаўля- ла націмалінальных праў эксплуата- тарскіх класаў.

Ажыццяўляючы сацыялістычнае пераўтварэнне краіны, саветская ўлада прыступіла да націмаліна- лізацыі буйнай прамысловасці і транс- парту, пераўтварочы заводы, фаб- рыкі, руднікі, чыгуныкі, банкі, якія накісчылі раней эксплуатаатарам, ва ўсеагульную ўдзянасць.

Мірная работа саветскай улады па адваіленню зруйнаванай вайной гаспадаркі была пераважна ваенным напалам на Саветскую рэспубліку імперыялістычных дзяржаў і расіс- кій памешчыкі і капіталісты, якія імкнуліся знішчыць рабочы- сяўскае ўладу, адваіць ім ка- піталістычнае прыгнечанна, націмалі- нальную і пераўтварыць яе ў ка- лонію імперыялістычных дзяржаў.
Старымімі магучым Чырвоным Армія, баіцкіна націмалінацыі зно- вы і наўстанні ворагаў нароўдў ўп- рэты краіны, Рабоча-Сялянская Рэспубліка ў неутрава цяжкіх умовах перамагла адваіла сваё незале- жнасць і існаванне. Гераямі і сама- абрэннымі працоўных мас, беззавет- на падтрымліваючы сваю савет- скую ўладу, забяспечылі гэту пера- могу, не гледзячы на вышадкі іна- тэррорыялі гонар і зруйнаванне краіны.
Адстаўшы сваю радзіму ад пасяганняў ворагаў, нароўд саветскіх рэспублікаў перайшлі да ахвасты- ныва панага аб'яднання, стварыў- шую саветскую дзяржаву — Саюз Саветскіх Сацыялістычных Рэспублікаў.
Ужо з першых дзён Кастрычніка асобныя саветскія націмалінальныя рэспублікі, якія стварыліся ў выніку Вялікай сацыялістычнай рэвалю-

цыі, прыгнечалі да супрацоўніцтва адна з другой на новай — свабод- ной ад гнёту, ад ігога-небудзь на- роўнапраўя — аснове, хоць у гэты перыяд «супрацоўніцтва нароўдў» не мела лічбы зусім палінай, строга ўставаўшайся формы».

Панад багавардзельна і ітэр- венцыя, якія імкнуліся падваіць вышадзіны сацыялістычнай рэвалю- цыйнай нароўд, лічы больш агур- вальна націмалінальных саветскіх рэспублікаў. Іх супрацоўніцтва ста- ла больш

ВУЧОБА НЕ НАЛАДЖАНА

(Пісьмо слухача)

На фабриці імя Кагановіча (Г. Вібець) мала турбуюча аб'явіліся маласменнасці і неспітменнасці. На фабриці єсть велькі мого маласменных і неспітменных, большась іх ліквідацыйнай спай маласменнасці не займаецца.

Сакратар парткома т. Самсоненна гаворыць, што ўзначальні готу работу павінен старшыня фабкома Шынькоў. Шынькоў — жа ў сваю чаргу нічога не робіць.

Не цікавіцца ліквідацыйнай неспітменнасці і сакратар камітэта ЛКСМБ т. Брагман, між тым, як прапарт маласменных арод моладзі выключна вялікі.

Таксама не займаецца гэтай справай і дырэктар фабрыкі.

ЛІУШЦЬ.

АБ НЯЧУЛАСЦІ І ЧУЛАСЦІ

(Пісьмо служачых)

30 чэрвеня ў Уздзенскаму большыму калгасу «Памяць Леніна» была даставлена ўжываная агураваная вялікая дэўчына Кашама Тамара. Натравалася неадкладна ўмяшчальства вольных урачоў.

На працягу трох гадзін райдзрэф і міліцыя звазілі па ўсіх установах раёна і ў блыжэйшых калгасі і прасілі тэрмінова даць агураману для даставкі хворай у Менск. Але ўсе адмаўляліся. Старшыня калгаса «Каменка» Пабудзькі па прасьбу груба адказаў:

— Я не абавязан забяспечваць большыню мяшчын.

Толькі дэўчыну шафору Мен-прамганды тав. В. А. Муналева, які па службовых справах прыехаў у Удзу, хворая нарэшце была даставлена ў Менск.

ШАБАНАВА, ЛІУШЦЬ.

ВЯЛІКАЯ ЗАПАЗЫЧАНАСЦЬ

Калгасу «Культура» Юраўскага сельсавета (Смалевіцкі раён) рэзні аргадацыйні віватары больш 6 тысяч рублёў. Азім мескі мяскабінат дагэтуль не выключна калгасу 2 тысяч рублёў за перавозку торфу. Калгасам была падаана заява ў Смалевіцкі раённы суд. Суд адказаў на заяву, спасылаючыся на тое, што треба падаць скаргу ў Менск па месцу прабывання адказчыка. Надаці ў Менск, адгучаў тамусці эню адаслаці ў Смалевіцкі.

Таксама не выключаюць калгасу 1500 руб. лагойскі раёна за вядзенне рыбу, 900 руб. смалевіцкі горавад «Чырвоны сьпіт», 600 руб. калгас «Праца» і 1200 руб. раёна за дэкаляцыйны работы па будаўніцтву школы.

Смалевіцкі раённы і суд ведаюць аб гэтых фактах, аднак нічога не прадпрымаюць.

А. МАНУСЕВІЧ.

АДСУТНІЧАЮЦЬ

НЕАБХОДНЫЯ ТАВАРЫ

У крамах Бялыніцкага сельсо піколі не знойдзеця кос, трапшчакі і коламыкі. У час уборачнай і працэсіннай таварам прыходзіцца ездзіць у Магілёў, куды накіроўваюцца ўсе коламыкі са смалавурачных заводаў нашага раёна.

МАКАРАЎ, ЗАЙЦАЎ, ЦЕРАШКОЎ

(усяго 12 подпісаў)

АГРАТЭХНІКА І АРГАНІЗАЦЫЯ УБОРКІ УРАДЖАЮ ЗЕРНАВЫХ КУЛЬТУР

Устойлівае сухое надвор'е з'явілася і пачату ліпеня ў бігучым годзе значна паскорыла развіццё і наспяванне ўраджаю зернавых культур. Асобныя раёны паўднёвай зоны, як Віцебскі, Лельчыцкі і іншыя раёны Мазырскай акругі, яшчэ 5—6 ліпеня прыступілі да ўборкі ўраджаю азімага жыта.

На 10 ліпеня ўборку ўраджаю зернавых (азімае жыта) распачалі 39.627 га зернавых культур. Агульнае з уборкай зернавых 42 раёны прыступілі і да ўборкі ільну. На 10 ліпеня па гэтых раёнах выцераблена ільну 4.812 га.

Усё гэта сведчыць аб тым, што масавая ўборка ўраджаю азімых і ранніх яравых зернавых культур у бігучым годзе па ўсіх раёнах распачынаецца на 7—8 дзён раней мінулых гадоў.

Побач з гэтым пры далейшай працягласці сухага сонечнага надвор'я треба чакаць і удзявляў і другога асаблівасці ўборкі — гэта значнае скарачэнне тэрмінаў між наспяваннем асобных азімых і яравых зернавых культур.

Паводле гэтага, у разліку з гэтым і ўборка ўраджаю такіх культур, як азімае жыта, яравы ячмень і інш., азімае жыта, яравыя кукуруза і іншыя пры адпаведных умовах могуць быць ужо ўраджаны наступіць амаль што адначасова.

У Астрынінскім Гарадку ў прыгожым міскасці адраўся латер піонеры мейскага дэаагараўскага азімае імя Молатава. У піонерыцкай гаспадарцы дзеці вагнупіліся на барыядах аўстрынскіх мушкетэраў-піонеры Сявелья Ілья і Кірыль Вілы. НА ВІДЫМКУ: начальнік піонерыцкага тав. В. П. Мацвеев, піонеры Сявелья Галя, Кірыль Вілы і старшы піонерыцкага А. Родна.

ДВА УРАДЖАІ ІЛЬНУ

ВЫПЫТ ЗВЕННЯВОЙ РЫБАНОВАЙ

Участак станаўфі-звеннявой Марыі Рыбановай усеці снамамі толькі што выцераблена ільну. Снамы развешаны для прауцікі на шытаце, які прапарту паніж колышкам па ўсёму полю.

Побода таму назва Марыя дапамагалі ўраду ў асобе старшыні ЦВК СССР і БССР т. Чарынова, што яна атрымае ад снагоў участка не менш тоны ільновалена в гектара.

Рыбанова ў кароткіх і простых словах выражае пачуці бясспай аданасці і ўдзянасці калгаснікаў партыі і ўраду за ўручэнне акта на вечнае карыстанне зямлі. За калгасам імя Чарыкова, Мюцеляўскага раёна, у гэты дзень было замацавана на вечнае карыстанне 5 тысяч гектараў ворнай зямлі—больш паловы зямлі фенра Старасельскага сельсавета.

У адказ на ўручэнне акта Рыбанова рашыла на справе давесці, якіх вынікаў можа даць станаўфі-скай праца.

На добраахвотных пачатках Марыя падабрала звано калгасніц-ударніц і пачала рыхтавацца да сьвібы.

Калгас імя Чарыкова штогод засявае 350 гектараў селекцыйнага ільну. Летас за зданую ільноваленую ўдзельна калгас атрымаў 350 тысяч рублёў.

За званок Рыбановай (6 калгас-цаў) замацавалі ўчастак у 5 гектараў, з іх 2,5 гектара на ільноваленую, рэшта на насенне.

Падрыхтоўку да сьвібы звеннявой дзварах звано сабрала 2 тоны пшчыннага памёту, 2 ямы гноёвай прычына і праверана. Як толькі снагоў снег і крыку падохла глаба, яны Рыбановай вышла ў поле. Увесь участак быў узараны на глыбіню ў 22 санціметры. На кожны гектар высеялі па 10 цэнтнераў мінеральных угнаенняў і сабралі гноў пшчыннага памёту. Сяўба праводзілася выключна равоўнымі селіткамі. 29 красавіка сьвіба ільну на ўчастку Рыбановай была закончана.

На шосты дзень пасля пасеву ўчастак пакрыўся роўным, густым

дзіваным усходзі. Званю пачаю штодзённым, ушарты, наспяванне дождж да пасеваў. Як толькі лён дасягнуў 10 санціметраў вышыні пасля першай пракоўкі, яны зрабіла першую пракоўку пасеваў гноёвай мэйжай і прадаўжала па-корму сістэматычна на працягу ўсёго росту.

Уважліва абыходзячы штодзённа свой участак, Рыбанова звяжыла, што ў глебе мала выліпці і воль звеннявой стаціць перад прэцлэннем пшчыннае.

— Ём павінен дапамагчы вяліку арганізаваць памёту ільну! Да рэчы, вядз ад участка надацца.

Над пачынам звеннявой прэцлэнне атрымаў. Прэцлэнне бочкі, пачарны насос, на канцы знога прымаўстраваці сетку, каб вода разлілася вяртам. Так пачалася паўка ільну, якая ў калгасе працягваецца ўперніком. Пасябніцы каралі пачалі ўручэнню.

Лён хутка пачаў расці. З'явілася новая небяспека, каб лён не па-дзёў. Ушарты паматанымі званю, пры дапамозе праўдзіна і МТС участак пакрыўся колышкамі, між якіх налічваецца шытае. Лён выра-с, як жаўцун, на сьвібу, дасягнуўшы ў вышыню 100—115 санціметраў.

Трэцяга ліпеня званю пачаў не-рабленне. Лён выбраці да паўтара ліна. Зарас снамы падохці і званю прымуціла да ачысу главак і рас-сці.

Па папарэціх паўдках аргана-ма Мюцеляўскай МТС т. Гуцыйскай гектар ільну на ўчастку Рыбановай дзень не менш 11—12 цэнтнераў ільновалена.

Зарас званю рашыла званю з-гэтага-ж участка другі ўраджай ільну. Гэта будзе першы ў Саюзе вольны арганізацыя на адным участку дзвараў ільну за ўвонах класіфікацыі вытворчасці. Глебава, кліматычныя ўмовы даюць магчымасць дабіцца гэтага. Участак ужо зарасны. Перад самым пасевам будзе правадзена паўка, таксама акі на працягу ўсёго вегетацыйнага росту.

Марыя Рыбанова рашыла ад другога ўраджаю ільну дабіцца не менш валадка, чым ад першага.

ЗОРЫН.

ДА ПРЬЕМКІ НЕ ГОТОВЫ

ГАРАДОК. Загаранскі 'бровар, не гадзям на тое, што ў гэтым годзе павінен прымаць у лік дэ-журных хлебапаставак невялікі со-соль тон ячменя, да прьемкі яго не гату.

Калгас імя Вялікіна, Вышаўска-га сельсавета, прымае заль 300 кілограмаў ячменя, але яго не было куды ссылаць. На заводзе адсутні-чае вага, не падрхтываны і скла-дны пампніканы. У адным пампні-канці страха як рэшта і няма па-дхці, у другім толькі што пачалі прауціць дэпрэцыю.

Наколькі кіраўнікі гэтага зава-да бяздаспадна аднесіся да прьемкі збожжа сведчыць лічце наступны факт. Для прьемкі збожжа не па-дрхтываны людзі, толькі 10 ліпеня паслаці на курсы ў Гарадок двух тэхнічэраў ільну; няма і падрхтыва-ных вытаніц для выдаты здэкама.

Дырэктар завада і яго намеснік змает канкрэтнага кіраўніцтва ра-боты па прьемцы збожжа кожны дзень спрачаюцца, зводзяць аса-бітныя рахункі.

Партыйная і прафесійнальная а-рганізацыя завада стаяць у асоба-ваі чужой валады, як свечасо-вае падрхтываць прымацнага пунта.

ЗАГАРАНСКІ.

ЛІЧЭ ТОЛЬКІ

РАМАНТІУОЦЬ ТРАКТАРЫ

ПІЕНЧАНІЦЫ. (Па тэлефону). Паць дзён як у раёне пачалося жно-ва. На ўборку выніла больш паві-нае калгасу. Асобны сельсавета-дзены аргены, як «Сяўра», пачалі ўжо малабуй і рыхтывацца да звані збожжа дэравае.

Пшчыннага МТС (дырэктар т. Мураўёў) да ўборкі дэлака не га-това. Работы трактараў не скончаны, малацільняў не падрхтываны, а іх треба менш 14 чалавек. Курсы малацільняў сарваўся.

На звані раёна ўборачны інвен-тар і складоны пампніканы гатова. На справе звані адаротнае. У кал-гасе імя Вялікіна, Каменскага сель-савета, жэнярка не адрамантавала, у калгасе «Пролетары» Ганцаў-скага сельсавета, не скончана гум-но.

Можна прывесці рад фактаў, якія сведчаць, што ў раёне ўборку пачалі непадрхтывана.

КУЧЫНСКІ.

ПАРУШАЮЦЬ ЗАКОН АБ НАЦЫЯНАЛІЗАЦЫІ З Я М Л І

У нашай краіне зманя з'яў-ляецца дэжурнай уласнасцю. Со-вельнікі законамі сурова забараняю-ць на ўсіх азілах і адносінах дэ-карэстацыя зямлі (купля, продаж, зьліччэ ў арэнду і т. л.).

Зманя, згодна закона работ-сільскай дэжурнай, замацоўваецца за ардэлі ў бестэрміновае кары-станне, гэта значыць пачэтна, і не падлягае ні куплі-продажу, ні зьлі-ччэ ардэлі ў арэнду. Азімні зьлі-ччэ ардэлі не павінен зманяцца». (2 пункт статута сельсагаспадарчай ардэлі).

Аднак, ва апошні час у рэдак-цыю паступае шмат сігналаў аб тым, што ў раёне раёнаў груба па-рушаюць советні закон аб нацыяна-лізацыі зямлі і статут сельсагаспа-дарчай ардэлі.

Пад рэзнімі пшчыннамі зманю купляюць-продаваюць, азіваю ў арэнду, а ў раёне месці адкрыта ёй гандлююць.

У Сеіненскім раёне (наведваемы нам т. А. Махна) старшыня кал-гаса «Рыбакоўшчына» Раднчовіч Ва-сіль прадаў 0,96 гектара гароднай зямлі аддаспабітцам Маркеевічам Кар-пу і Нікароу. У гэтым-жа раёне старшыня калгаса «Дугаўна», Гарбачэў Рыхтар ардаў 0,53 гектара лепшай гароднай зямлі асабіку шварту — аддаспабітку Гілаку.

У калгасе «Чырвоны Кастрыч-ны», Пухавіцкага раёна (шпа дым т. Зубовіч) старшыня калгаса Сень-но прадаў 2 гектары калгаснай зямлі грамадзянам Мазаічам Аляк-сандру і Міхасю. У гэтым-жа раёне старшыня Балаганска сельсо Азій-чына пачыла, што 15 гектараў зям-лі, якая належала сельсо, ужо яму больш непадобна і пачаў яе распрадаваць па кавалках таму, хто больш за яе дасці.

Тав. Базыраў (Крычаўскі раён) павадама, што ў калгасе імя Вло-дэра старшыня Кустуровіч тайком ад калгаснікаў здаў у арэнду адрама-малую пушту Вадэраўскага сьпірта-вадзю за невялікі ваюў глумо 5 гектараў калгаснай зямлі.

У калгасе імя Талымана, «Агрос-ва», Кілічэўскага раёна, «Чырвоны ўсход», Горанскага раёна, імя Ста-ліна, Буда-Валыўскага тавасама зьліччэна парушаюць статут сель-сагаспадарчай ардэлі. Карыстаючы-ся пачуранам з боку старшыня калгаса і раённых работнікаў, не-каляры калгаснікі самачына за-хвалілі сабе пачэснае званне. Па-прымаў, у калгасе імя Сталіна, Буда-Валыўскага раёна (шпа т. Калеснік) 15 гектаравак зямлі ў аса-бітны карыстанне па 0,80 га леп-шай калгаснай зямлі.

Аб падобных фактах ужо не адзін раз сігналізавала «Звязда». Але, як вядома, кіруючыя работнікі некаторых раёнаў (агачыні раёна, райпрактуроры) з гэтых сігналаў не зрабілі для сабе належных выва-даў.

Усе гэтыя факты нельга разгля-даць інакш, як грубое парушэнне закона аб нацыяналізацыі зямлі і сталінскага статута сельсагаспада-рчай ардэлі.

Раёныя камітэты партыі, райна-канкомы, раёныя праўдныя паві-ны павесці самую рашучую ба-рацьбу з гэтым зьліччэным па-рушэннем закона аб нацыяналізацыі зямлі, прыцягнуць да суровай ад-казнасці віватары.

СХОД НАВУКОВЫХ РАБОТНІКАУ АКАДЭМІІ НАВУК БССР

Учора адбыўся агульны сход усіх навуковых работнікаў Акадэміі навук БССР.

Адкрытачы сход, акадэмік Вальфсон першае свае слова пры-свяціў памяці вялікага вучонага — прэзідэнта Акадэміі Навук СССР, члена Акадэміі навук БССР Алек-сандра Петровіча Карпінскага. Тав. Вальфсон у кароткай сваёй прамове сшыніў на той велізарнейшай ролі Карпінскага, якую ён адграту ў стварэнні савецкай навуцы, і аргі-наваці Акадэміі Навук СССР.

Памяць вучонага А. П. Карпін-скага была ўшанавана сходам устанавеннем.

Далей абмяркоўвалася пытанне, з-за якое фавычна і быў сьліжан сход — гэта аб акадэміку Луціну, аб якім ў «Прадэ» амечан арты-кул пад агазоўкам «Вораг, з яго сарвана маска».

Выступіўшы тт. Вальфсон, Агу-рскі і рад іншых таварышоў ўказ-валі на неабходнасць павышэння класавай пільнасці на навуковым фронце, на ўзмацненне работы ўсіх

навуковых сіл для яшчэ большага росквіту савецкай навуцы.

Адначасова выступілі азіма-чалі, што і ў Акадэміі навук БССР у часе нацыяналізацыі не кіраўніч-ва былі такіх-жа абурачары і та-небныя справы, якія тварылі вораг Луціна. Былі такія моманты, калі дэурныя працы асобных навуковых работнікаў расхваліліся, увазле-ліся высока, як узровень працы, і адначасова заціраўся малодзія вучо-ныя і іх сапраўды добрыя працы.

У сваіх выступленнях многія та-варышы ўказвалі, як на першым-мае з'явіцца, што доўгі час лаялоў у выдвечце не пакураваныя працы навуковых работнікаў Ака-дэміі навук БССР.

Сход адначасова прыняў рэза-люцыю, у якой навуковыя работнікі калямаць пшчынна Луціна і каля-маюць усё навуковы сьвід БССР да павышэння рэвалюцыйнай піль-насці, да яшчэ большай творчай працы на карысць сацыялістычнага будаўніцтва.

Выкрыт вораг пад савецкай маскай

Агульны сход навуковых работні-каў аддзялення прыродазнаўчых і фізіка-матэматычных навук, аслу-хаўшы і абмеркаваўшы даклад ака-дэміка С. Д. Бурстына аб артыку-лах, надрукаваных у «Прадэ» аб ворагах у савецкай масцы», і інш., прыняў наступную рэзалюцыю:

Акадэмія навук БССР, дэпё вя-лікага Кастрычніка, створаная на аснове ленынска-сталінскай нацыя-нальнай палітыкі, мае ва ўважні гадзі вялікія дасягненні і поспехі ў развіцці савецкай навуцы і ў справе ўдэсу Акадэміі ў культур-ным і гаспадарчым будаўніцтве на-шай ордэнаснай рэспублікі.

Створаны і арганізаваны кадры вучо-ных навуковых работнікаў за ўсе гэтыя гады навуцы, іёнамі якіх гаварыць Савецкая Беларусь. Ство-раны імагільнікі кадры малодых вучо-ных.

Не гадзям на гэтыя поспехі, і ў нашай малодой Акадэміі паспелі ўжо званіці сабе месца і тыя неда-хожы, аб якіх ўказваецца ў арты-кулах «Праўды» і «Традыцыі рабале-ствы» і іншых. Часамі ў нас вярта-мучасні выстаўлялася надрукаван-ны артыкулаў у лобых замежных выдвечцавах, пры гэтым лаштоў-ныя работы не прымаюцца пад увагу, а ішла гутарка толькі пра замежную марку.

Некаторыя навуковыя работнікі забываюць, што выканае і надру-каванне асобных работ ёсь сыва не толькі асабіста, але справа ўсё-го калгаса, які не ў меншай ступе-ні нясе адказнасць за гэту рабо-

ту. Надрукаванне бяздаспазнай і не-сур'ёзнай работы, даць несур'ёзнай рэвалюцыйнай прымоці пшоу не толькі самому аўтару, але ашчэ ў боль-шай меры — навуцы і нашаму на-вуковаму прэстыжу савецкага вучо-нага.

Сход влітае ўказанне «Праўды» аб тым, што намы навуковыя выдвеч-цы павінен стварыць яшчэ больш магутныя паліграфічныя ба-зы, які-б забяспечылі свечасны выпуск пшчынна і высокакачэснай навуковай прадукцыі.

Белавіцкі навуковы работнік аддзялення прыродазнаўчых і фізі-ка-матэматычных навук публікаці і аддзельна сакарэдавацца з арты-куламі «Праўды» і «Кваліфіка-цыя» Луціна, які асабіту рэвалюцыйна пшчынна.

Сход публікаці пашчыннае пра-папоу прафэсору і пастаўнікаў матэматычнага факультэта і наву-ка-даследчых інстытутаў механікі, матэматыкі і астраноміі Масквы аб выдвечце выкрытага ворага ў савец-кай масцы—Луціна і ліку сапраў-ных членаў Акадэміі навук СССР.

Сход гаворыць традыцыі рабале-ствы, як рэшту ганебнага пераказа мінулага, які захаваліся ў нека-стрых вучоных, які з'явіцца, несум-яшчальнае з высокім вяртам са-вецкага вучонага, савецкіх патры-ятызмам. Сход калямае да пільнасці, да развіцця сапраўднай самарыт-на і выканае ўпэўненасці, што ва-кел прывадыра народаў таварыша Сталіна ашчэ часней агураўшы навуковыя работнікі нашай краіны.

БОЛЬШ АБУТКУ

Абутковая фабрыка імя Каганові-ча за 6 месіцаў выпусціла 934.575 пар абутку пры плане 916 тыс. пар.

Але ці ёсьць гэта сапраўды вялі-кае дасягненне фабрыкі? У бігучым станаўфісэм годзе простае выка-нае плане не з'яўляецца нейкім падзігам. Гэта элементарны абавяз-как, жалезны закон для кожнага дырэктара прадпрыемства.

Фабрыка імя Кагановіча, якая з'яўляецца ініцыятарам станаўфі-скага руху ў Беларусі, дзе вырасілі выдатныя станаўфісны брамы Скаб-ло, Робенберг і інш., павіна была паказваць высокі клас работы. Маг-чымасьці ёсьць не толькі выканаць план, але і даць удвое і ўтрое больш абутку супроць плана. Вонка ра-боты сравай станаўфіскай брыга-ды першага пашчыннага паха яра-гэта пацярпае. Яна выпуская 1.750 пар за змену і набліжаецца да поўнага аваяння тэхнічнай ма-гутнасці (1.800 пар). Але, на жал, на фабрыцы пагуць што толькі адна такая брыгада.

Кіраўнікі прадпрыемства сама-ступкоўся на вызначены перавы-кананні плана і станаўфіскага рух-пшчынна на самабей. У другім пашчын-ным руху за поўгода (са студзе-ня да ліпеня) ніякага росту коль-касці станаўфіскай ням. Як было 120, так і засталася. Рабочы-я та-там 330 чалавек. Гэты лех (на-чалыні Татарскі) штодзённа неда-дае 100 пар абутку, 60 чалавек у гэтым леху не выканаюць сваіх норм. Па ўсёй-жа фабрыцы не вы-конваюць новых норм 26 проц. ра-ботчых. За апошнія тры месяцы коль-касць станаўфіскаў па ўсёму пра-прыемству павялічылася ўсяго толь-кі на 30 чалавек.

Зусім вразумела, што гэта ёсьць непералымі рэзультат паслабненьня ўвагі станаўфіскаму руху. У пшчын-на змянілася абстаноўка — калі раней пры 15-20 станаўфіскай адміністра-цыя-тэхнічнаму персаналу лёгка было стварыць патрэбныя ўмовы для работ і аб іх усё кілапаліцы, тым з-рава, калі станаўфіскаў налічваецца сотыямі, значна ўскладняецца кіраў-ніцтва ў цэлу, брыгада. Але на фабрыцы кіруюць па-старому і, ві-давожна, таму атрымаўся вастой станаўфіскага руху.

Вернемся да выканацыя плана. Таварыш Сталін прапанаваў: «Лі-чыць выканацыя праграму толькі таго прадпрыемства, якое дадо і па колькасці і па якасці дэурна прад-укцыі, якое выканала план і па наменатурна» («Праўда»). Гэта важнейшае ўказанне правадра пар-тыі фабрыкаў не ажыццяўляецца.

Паглядзім на кошт чаго фабры-ка перавыканала вытворчы план першага паўгоддзя. Па пашчыннае гадзінай канферэнцыі фабрыка па-вінна выпусціць 89 проц. усёй прадукцыі абутку першым гатункам. Гэта асноўны паказальнік работы прадпрыемства. Фабрыка-ж да-дала першае гатунку толькі 87,25 проц., недадушы краіне тысячы пар до-брадэкага абутку. Пашчыннае вы-пусці прадукцыі ідэе за кошт друго-га, трэцяга і чацьвертага гатункаў (другога гатунку, напрыклад, выпу-шчана 10,3 проц. супроць плана 9 проц

ЯК ВЕЛАСІПЕДЫ ТРАПЛЯЮЦЬ У РУКІ СПЕКУЛЯНТАУ

Пажна апісаць усё, што робіцца ў магазінах Менска ў часе продажу веласіпедаў.

26 і 27 чэрвеня веласіпеды прадавалі ў магазінах Саюзкульттанга № 1 (Совецкая, 75) і ўнівермаг БАТ'а.

Людзі сталі ў чаргах, складалі спісы, літаральна лавілі вгледзі на ўнівермаг БАТ'а і імкнуліся атрымаць у яго талон за машыну.

Прыглядаючыся да гэтай карціны, апрача ўсяго іншага, можна выказаць, што ў гэты рэжым агідна-ліберальна спекуляцыя і іншыя нячыстыя на руку суб'екты.

Вельмі характэрна тое, што і тыя і другія трапляюць хізнае і падарознае веданне не толькі аб навабасці тавараў, але і аб чаканым наступленні іх.

Вось яры факт. Некай Рысе, чыю навабасць адзела партыі КОПУ'а, які ведаў аб прыбыткі іх у магазіны за некалькі дзён да пачатку іх у магазінах, прадаў ачуж веласіпед за 500 руб., а 26 чэрвеня, заняўшы чаргу, купіў другі за 258 руб.

Гэты чынак выклікае не толькі пацудоўны агід, — ён павінен быць кваліфікаваны і як злачынны. Але не менш абуральным з'яўляецца і тое, што ён рабіўся на вачах усіх, пры гэтым патуральна і прастай лямозе (у якасці пасрэдніка) з боку старэйшых мясцовага КОПУ'а Рудніцкага.

Або да прыкладу такі факт. 26 чэрвеня ў магазінах Саюзкульттанга № 1 наступілі ў продаж веласіпеды. Магазін аказаўся перыстасаваным для гвалту такім таварам. Таму адміністрацыя магазіна звярнулася з просьбай да загадніка аддзела падліку КОПУ'а Грондзера дазваляць продаж машын у памяшканні іх экспедыцыі аддзела, якая знаходзіцца па дарогу дома № 73. Грондзер, не задумваючыся, даў сваю згоду, але паставіў умовы адпусціць КОПУ'а некалькі веласіпедаў.

У той час, калі дзесяткі людзей, стаяўшых у чарзе, лаялі ні з чым. Грондзер ухіраўся «куціць» чаргу тры машыны (кваліфікацыя гэтага факту прадстаўляе адпаведным органам).

Няма сумнення, што гэтыя і многія іншыя факты могуць мець месца не толькі таму, што дзе-нідзе няма знаходзіцца людзі з бруаўнымі рукамі, але, галоўным чынам, таму, што некаторыя гандлявыя арганізацыі і асобы не навучыліся па-сапраўднаму, па-совецку гандляваць.

У сенадзіне свята вызвалення Беларусі ад беларускага акупацыі. НА ЗДЫМКУ: навабасць выступлення на сенадзіне «Дзіма» ў Менску. Фото С. ГРЭНА (Беларусь).

Андрэ Жыд у Паўночнай Осечі

Орджанікідзе, 14 ліпеня. (БЕЛТА). Сёння ў Орджанікідзе прыехала група французскіх пісьменнікаў на чале з Андрэ Жыдам.

Выдатнага французскага пісьменніка сустралі шматлікія дэлегацыі працоўных, піянераў, школьнікаў і працоўніц арганізацый горада, прыбыўшых на наркал са спягамі і букетамі кветак.

Андрэ Жыд дзякаваў сабраўшыхся за цёплую сустрэчу і абяцаў перадаць французскім рабочым прывітанне ад працоўных Паўночнай Осечі.

Узыходжанне на вяршыню Эльбруса

ПІЯЦГОРСК, 14 ліпеня. (БЕЛТА). Пачалося узыходжанне 200 байцоў азербайджанскай горна-стражковай дывізіі на вяршыню Эльбруса. Сёння раённая атрал у поўным баявым саражэнні дасягнуў вышыні ў 3.000 метраў над узроўнем мора.

Над'ём зроблен на працягу двух гаўдзін.

Як паведамляе камандзір паходу палкоўнік Гусейнаў, байцы ачуваюць сябе добра, астатніх няма.

Рэканструкцыя Менска

У Менск прыехаў у Ленінград архітэктар Кілаватэў — аўтар генеральнага праекта планіроўкі і рэканструкцыі Менска.

У гутарцы з супрацоўнікам «Звязды» тав. Кілаватэў паведаміў наступнае:

Ленінградскі дзяржаўны інстытут на планіроўку гарадоў распарадаваў і канчаткова аформіў генеральны праект планіроўкі і рэканструкцыі Менска. Ажыццёвае праекта разлічана на 15—20 год, пераважна Менск на ўзроўню сталіцы БССР, у горад вліклі злыднёны масіваў і прыгожыя архітэктурныя пабудовы.

Праект прадугледжвае стварэнне рады асноўных архітэктурных і раённых цэнтраў: плошча Советаў на Совецкай вуліцы перад басейнам на

раёне Свіслач у новым будынку гарадскога савета, плошча перад домам Урака, плошча Парыжскай камуны перад тэатрам оперы і балета і т. д.

Вялікая ўвага аддасца злыднёным насаджэнням. Арганізуюцца новыя цэнтральны парк культуры і адпачынку на раёне Свіслач у раёне Вясёлкі. Цэнтральны парк на Камяроўны рэканструюцца і будзе агульна з леспаркам у раёне Малой Сялянкі.

Рэалізацыя праекта пачнецца ўжо ў 1937 годзе. У першую чаргу будзе прыступлена да пабудовы новага пасажырскага вакзала на месцы таварнай стаянкі з вялікай вакзальнай плошчай перад ім, да разбіўкі гранітнага парка адпачынку і культуры ў раёне Вясёлкі і архітэктурнага афармлення ўзбярэжжы ракі Свіслач.

У сучасны момант у Менску завяршаецца пабудова ратушы перахрыжжы і архітэктурных адносных будынкаў, якіх Дом Чырвонай арміі, Палад піянераў і окупабрат, політэхнічны гарадок, будынак Акадэміі навук і т. д. Будуюцца іх узвешана з генеральным праектам планіроўкі горада.

Праект ухвалены бюро ЦК КП(б)Б і ўрадам БССР, а таксама экспертнай камісіяй вышэйшага савета каласнага гаспадаркі пры ЦК Саюза ССР. Гэтымі імямі генеральны праект будзе дастаўлен у Менск, дзе наладжваюцца шырокае абмеркаванне яго. Арганізуюцца выстаўка праектных матэрыялаў для азнаёмлення з ім шырокай мас працоўных. Намечана скліканне спецыяльнага пленума гарадскога савета на пытанне аб генеральным праекце планіроўкі і рэканструкцыі Менска.

У выхадны дзень многа рабочых службавіц Менска і адпачынуць у парк культуры і адпачынку. НА ЗДЫМКУ: навабасць ідуць трамвайнай астанцыі. Фото ЗАРКОЎСКАГА.

ПРАЗ 20 ГОД

Многія гады ўпарта, але дарэмна распусьціў сваё маючае сына калгасні Старобінскага раёна, БССР.

настаў час прызыву Ніканора ў Чырвоную армію.

Іспектар сабраў дзесяткі адрасоў, куды мог быць паслан на работу Ніканор, і, нарэшце, напав на след.

саўгас Іва Круцкая, Менскага раёна, даўно прыступіў да работ малой бульбы. Штодзённа на менскай рынку яе апынуцца да 100 абудоў. НА ЗДЫМКУ: лепшая ў гарадзі трынаццаці Белавескіх за колкай малодой бульбы. Фото Капітанова.

Дабліжваўшыся в армію, Ніканор прыехаў некалькі месяцаў назад у Маскву і наступіў кавалём «табуза».

13 ліпеня на выхадку ў міліцыю з'явіўся недаўмаваючы 24-гадовы малады чалавек са значкамі «Валерыйскага страляка» і «Гатоў да працы і абароны».

Ніканор паведаміў, што ў арміі ён сам рабіў спробы распусьціць сваёй бульбе. Але ён не мог назваць сваёй камісару ні імя булькі, ні месца сваёй радзімы.

Вечарам 13 ліпеня Ніканор Манюковіч выехаў на байкаўшчыну, каб упершыню правесці свой вопыт у кругу родных.

В. ГОЛУБЕВА.

Гукавы кінатэатр «Чырвоная зорка»

Гэтымі днямі. Беадзяржыно выпускае да 15-гаўдзін Мангольскай народнай рэспублікі

Новы гукавы мастацкі фільм, заняты ў Манголіі «СЫН МАНГОЛІ»

Вытворчасць леныградскай ордэна Леніна кінафабрыкі «Ленфільм»

Закрыты летні тэатр «Профінтэр»

ДЗЯРЖЫЦЬРК (Сад «Профінтэр»)

«Чырвоная зорка»

«Інтэр-Нацыяналь»

Рэдакцыя газеты «Звязда»

Сектар звочнага навування віцебскага педінстытута імя С. М. Кірава

МАГІЛЕЎСКИ МЕДПОЛІТЭХНІКУМ

абвясчае НАБОР курсантаў

Умовы прыёму ў аспіранты-дактаранты Акадэміі навук БССР на 1936 год.

Менскі беларускі педагогічны дашкольны тэхнікум

абвясчае АСЕННІ НАБОР студэнтаў

ПА НАРОДНАМУ КАМІСАРЫЯТУ АСВЕТЫ БССР

Беларуская дзяржаўная кансерватарыя

ПАДАРОЖЖЫ і дальнія экскурсіі

Друкарня газеты «Звязда», Менск, Совецкая, 63.